

Studieplan 2005/2006

ÅRJUS Årsstudium i juss (kull 2005 - 06)

Årsstudium i juss er et studium i sentrale juridiske emner. Gjennom studiet gis studentene en grunnleggende innføring i å analysere, drøfte og ta standpunkt til rettsspørsmål på grunnlag av etablert juridisk metode. Studentene skal utvikle evne til faglig samhandling med andre og til formidling av juridisk tenking.

Faglig innhold

Årsstudium i juss inneholder i rekkefølge disse fagene:

- Familie- og arverett med juridisk metode
- Forvaltningsrett med juridisk metode
- Kontraktsrett
- Velferdsrett

Alle emnene er på 15 studiepoeng, og tas som et årsstudium. Enkeltemner kan også inngå/tas som breddeemner for studenter ved andre studier.

Yrkesmuligheter

Studiet kan benyttes både som et 1. årsstudium i en mastergrad i rettsvitenskap, og som et etter- og videreutdanningstilbud for yrkesaktive. Studentene oppnår kompetanseheving på offentlig forvaltning og på privatrettens område, som for eksempel kontraktsrett.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse/godkjent realkompetanse

Undervisnings- og læringsmetode

Det benyttes forelesninger, obligatorisk gruppearbeid, veiledninger, arbeidskrav etc. Les mer under hvert enkelt emne.

**Høgskolen
i Lillehammer**

Lillehammer University College • hil.no

Eksamen

Se mer om evalueringsformer under hvert enkelt emne.

Utenlandsopphold

Ikke aktuelt på årsstudium.

Heltid/ deltid

Heltid

Studielengde

1 år

Grad/ kompetanse

Årsstudium

Opptak

Samordna opptak

Kull

2005/2006

Struktur/emneoppbygging - Årsstudium i juss (kull 2005 - 06)

Kode	Emnets navn	SP.	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
1JUSS02	Arve- og familierett med juridisk metode	15	O	15	
1JUSS01	Forvaltningsrett og juridisk metode	15	O	15	
1JUSS03	Kontraktsrett	15	O		15
1JUSS04	Velferdsrett	15	O		15
Sum:				30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

1JUSS02 Arve- og familierett med juridisk metode

Navn:

Arve- og familierett med juridisk metode

Kode:

1JUSS02

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Familieretten omhandler rettsforholdet mellom ektefeller, mens arveretten omhandler hva som skal skje med en avdød persons eiendeler og forpliktelser. På mange punkter er det en nær sammenheng mellom disse fagene. Når avdøde var gift, har gjenlevende ektefelle særlige rettigheter ved fordelingen av avdødes formue. I kurset om familie- og arverett er det særlig disse felles berøringspunkter som er satt i fokus. Også rettsforholdet mellom personer som lever i ugift samliv hører innenfor det man i dagens samfunn anser som en del av familieretten. Kurset i familie- og arverett omhandler imidlertid bare rettsforholdet mellom personer som har inngått ekteskap.

Juridisk metode er et fag som skal gi studentene forståelse og beherskelse av de grunnleggende prinsippene for rettslig argumentasjon. Faget er en integrert del (8 sp) av årsstudiets moduler forvaltningsrett og familie- og arverett. Konkret introduksjon til juridisk kildemateriale utgjør en vesentlig del av kurset. Faget er først og fremst et redskapsfag, og vil fokusere tematisk på metodiske problemstillinger som aktualiseres i de parallelle modulene i forvaltningsrett, familie- og arverett og kontraktsrett. Det er en målsetting at faget vil gjøre studentene bedre i stand til å reflektere over egen rettskildebruk i de øvrige fagene og derved så tidlig som mulig få et selvstendig grep på den form argumentasjonen må ha for å kunne aksepteres som rettslig.

Læringsutbytte:

I **familieretten** kreves det at studentene tilegner seg grundig kjennskap til:

- De økonomiske virkninger av å inngå ekteskap, med særlig vekt på sontringen mellom ene-eie og sameie, ektefellers gjeldsansvar og forholdet mellom felleseie og særeie.
- Delingen ved separasjon og skilsmisse, med særlig vekt på fordelingen av formuen og eiendeler.
- Det kreves kjennskap til hovedlinjene vedrørende ektefellers underholdsplikt under ekteskap.

I **arveretten** kreves det grundig kjennskap til:

- Arverett etter loven og etter testament, grensen mellom livs- og dødsdisposisjoner, og gjenlevende ektefelles rettigheter.
- Det kreves kjennskap til reglene om livsarvingenes pliktdel.

For å **beherske de mest grunnleggende prinsippene for juridisk argumentasjon** kreves det at studentene tilegner seg kjennskap til

- Rettsregelbegrepet: Hvordan rettsregler skapes og utvikles. Rettsreglenes karakter
- Rettskildeprinsippene
- Rettskildefaktorene
- Tolkning av preseptorisk og deklarasorisk lovtekst
- Ulovfestet rett
- Særtrekk ved offentligrettslig og privatrettslig argumentasjon
- Forholdet mellom nasjonal og internasjonal rett
- Rettssystemets hierarkiske karakter: Trinnhøyde og prinsipper for harmonisering av rettsregler.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, obligatorisk gruppearbeid, obligatorisk innlevering, veiledning, etc.

Emneeier:

Emne er obligatorisk for:

Årsstudium i juss

Emne er valgbart for:

Studenter som ønsker å ta dette emnet i kombinasjon med andre emner ved høgskolen.

Arbeidskrav:

1. På slutten av emnet gis en oppgave som skal leveres inn for evaluering. Studentene vil ha en uke på seg for å løse oppgaven.
2. I metoddelen skal det leveres en kort felles domstolsrapport (gruppeoppgave) etter avlagt domstolsbesøk. Rapporten skal være godkjent før avslutning av emnet.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Eksamensform:

Kurset avsluttes med individuell prøving med begrensede hjelpemidler. Prøvingen kan være av praktisk eller teoretisk art, men slik at det alltid skal gis en praktisk oppgave. Prøvingen vil skje innenfor en tidsramme på seks timer. I metodedelen gis det hjemmeeksamen.

Ved den avsluttende prøven deltar det en eller to sensorer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Generell studiekompetanse/godkjent relakompetanse.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

8 - 10 uker

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2005

Antall studenter:

60

Emneansvarlig:

Bente Ohnstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Lødrup: "Familiereppen" 5. utgave (familierepp) fra 2004 og Lødrup: "Arverett" 4.utgave (arverett) fra 1999.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Knophs oversikt over Norges rett, siste utgave (12. utgave fra 2004), samt Lødrup: Oversikt over arveretten, Damm forlag, 4.utgave (2004) og Lødrup/Tone Sverdrup: Oversikt over familieretten (2004), også Damm.

De siste to er forholdsvis enkle innføringsbøker, og kan benyttes som alternativ til tilsvarende innføring i Knoph. Dessuten forutsettes samtlige å ha for hånden siste utgave av Ola Viken: Oppgave- og materialsamling i familie- og arverett, så vidt jeg vet ingen nyere utgave for hånden enn 2000 utgaven(kanskje Mjøsbok kan sjekke evt. Nyutgivelse med forlaget? Det gjelder for ordens skyld de øvrige, før pensumlisten legges ut til studentene), Universitetsforlaget.

Level of course:

1JUSS01 Forvaltningsrett og juridisk metode

Navn:

Forvaltningsrett og juridisk metode

Kode:

1JUSS01

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Forvaltningsrett er rettsreglene om organisering, ansvarsforhold og beslutningskompetanse i den offentlige forvaltningen, og om de rettigheter og plikter borgerne har overfor forvaltningen. Med offentlig forvaltning menes her statlige og kommunale organ som tar avgjørelser på vegne av det offentlige om rettigheter eller plikter for borgeren, eller om staten eller kommunen sin egen virksomhet. Dette kan være kollegiale organ, som kommunestyre, fylkestinget eller styret ved Høgskolen i Lillehammer, eller administrative organ som rådmannen, fylkesmannen og departementene. Stortinget og domstolene er derimot ikke del av forvaltningen.

Tema for faget **forvaltningsrett** er de generelle reglene som gjelder for hele den offentlige forvaltningen eller de største eller mest sentrale delene av denne – det som også kalles alminnelig forvaltningsrett. Det tas sikte på å gi grunnleggende kjennskap til hovedtrekkene i den alminnelige forvaltningsretten og grundig kjennskap til reglene om forvaltningens saksbehandling, i første rekke bestemmelsene i forvaltningsloven. Kravet til rettssikkerhet, forvaltningslovens ramme og systematikk, inhabilitet, varsel, innsyn, kontradiksjon, kravet til vedtak og klagereglene vektlegges.

Juridisk metode er et fag som skal gi studentene forståelse og beherskelse av de grunnleggende prinsippene for rettslig argumentasjon. Faget er en integrert del (8 sp) av årsstudiets moduler forvaltningsrett og familie- og arverett. Konkret introduksjon til juridisk kildemateriale utgjør en vesentlig del av kurset. Faget er først og fremst et redskapsfag, og vil fokusere tematisk på metodiske problemstillinger som aktualiseres i de parallelle modulene i forvaltningsrett, familie- og arverett og kontraktsrett. Det er en målsetting at faget vil gjøre studentene bedre i stand til å reflektere over egen rettskildebruk i de øvrige fagene og derved så tidlig som mulig få et selvstendig grep på den form argumentasjonen må ha for å kunne aksepteres som rettslig.

Læringsutbytte:

Målet med kurset i forvaltningsrett er at studentene skal øve opp evnen til å analysere, drøfte og ta standpunkt til forvaltningsrettslige problem på grunnlag av allment akseptert juridisk metode. Det forutsetter grundig kjennskap til de sentrale bestemmelsene i forvaltningsloven som stiller krav til saksbehandlingen i forvaltningen og de hensyn som begrunner bestemmelsene. Særlig skal her nevnes:

- Kravet om rettssikkerhet i forvaltningen.
- Virkeområdet for forvaltningsloven, oppbyggingen av loven og sentrale begreper
- Inhabilitet
- Forvaltningens plikt til å utrede saken, og den retten parten har til varsel og til å få uttale seg
- Retten til dokumentinnsyn etter forvaltningsloven og offentlegloven
- Kravene til form og begrunnelse av vedtak
- Klage over forvaltningsvedtak og omgjøring av vedtak utenfor klagesak

For å beherske de mest grunnleggende prinsippene for juridisk argumentasjon kreves det at studentene tilegner seg kjennskap til

- Rettsregelbegrepet: Hvordan rettsregler skapes og utvikles. Rettsreglenes karakter
- Rettskildeprinsippene
- Rettskildefaktorene
- Tolkning av preseptorisk og deklarasjonisk lovtekst
- Ulovfestet rett
- Særtrekk ved offentligrettslig og privatrettslig argumentasjon
- Forholdet mellom nasjonal og internasjonal rett
- Rettssystemets hierarkiske karakter: Trinnhøyde og prinsipper for harmonisering av rettsregler.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, obligatorisk gruppearbeid, arbeidskrav, veiledning, etc.

Emneier:

Emne er obligatorisk for:

Årsstudium i juss

Emne er valgbart for:

Studenter som ønsker å ta dette emnet i kombinasjon med andre emner ved høgskolen.

Arbeidskrav:

1. På slutten av emnet gis en oppgave som skal leveres inn for evaluering. Studentene vil ha en uke på seg for å løse oppgaven.
2. I metoddelen skal det leveres en kort felles domstolsrapport (gruppeoppgave) etter avlagt domstolsbesøk. Rapporten skal være godkjent før avslutning av emnet.

Eksamensform:

Kurset avsluttes med individuell prøving med begrensede hjelpemidler. Prøvingen kan være av praktisk eller teoretisk art, men slik at det alltid skal gis en praktisk oppgave. Prøvingen vil skje innenfor en tidsramme på seks timer. I metodedelen gis det hjemmeeksamen.

Ved den avsluttende prøven deltar det en eller to sensorer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Generell studiekompetanse/godkjent realkompetanse.

Sensorordning:**Semester:**

Høst

Lengde:

10 uker

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2005

Antall studenter:

60

Emneansvarlig:

Bente Ohnstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Rettskildelære

Andenæs, Johs. (2002), *Innføring i rettsstudiet*, 6. utgave, Cappelen Akademisk forlag, Oslo
eller

Boe, Erik (1996), *Innføring i juss - Juridisk tenkning og rettskildelære* Tano Aschehoug. Del 3.

Forvaltningsrett

Jan Fridthjof Bernt og Ørnulf Rasmussen: *Frihagens forvaltningsrett*, 1. utg., Bergen 2003.

Innføringslitteratur : (Denne gir kjennskap til hovedtrekkene i den allminnelige forvaltningsretten.)

Jan Fridthjof Bernt og David R. Doublet: *Juss, samfunn og rettsanvendelse*, 2. utg. Oslo 1999, Del IV kap. 5: "Trekk ved forvaltningen og dens avgjørelser".

Frode A. Innjord: "Forvaltningsretten", i Kåre Lilleholt (red.): *Knophs oversikt over Norges rett*, 12. utg. Oslo 2004, §§ 110–116.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Forvaltningsrett:

Torstein Eckhoff og Eivind Smith: Forvaltningsrett, 7 utg., Oslo 2003, kap. 1-6, 11-20 og 22. Dekkjer kunnskapskrava som læringsmålet for kurset føreset.

Han Petter Graver: Alminnelig forvaltningsrett, Oslo 2002, kap. 1, 2, 5, 9, 12 og 16-28. Dekkjer kunnskapskrava som læringsmålet for kurset føreset.

Erik Boe: Innføring i juss, Bind 2. Statsrett og forvaltningsrett, Oslo 1993, kap. 26–27, 38, 40, 43 og 50,4. Ei oversiktsprega framstilling som også kan lesast som innføringslitteratur.

Arvid Frihagen: Forvaltningsrett. Bind I: Forvaltning og kompetanse, 3. utg. Oslo 1991, kap. 1–3. Ei generell innføring i tema og problemstillinger i forvaltningsretten.

Jan Fridthjof Bernt, Harald Hove og Oddvar Overå : Kommunalrett, 4. utg. Oslo 2002, kap. V, B og kapittel VII, 4. Om bruken av forvaltningslova sine reglar ved kommunal saksbehandling.

Roald Hopsnes og Bjørn Henning Østenstad: Oppgavebok i forvaltningsrett I, Bergen 2003, pkt. 4.2 i del III i boka. Gjev ei skjematisk oversikt over vilkåra som må vere oppfylt for at sentrale rettsverknader i faget forvaltningsrett I skal inntre.

Tre kommentarutgaver som kan brukes som oppslagsbøker ved mer dyptgående problemløsning:

Arvid Frihagen: Forvaltningsloven. Kommentarutgave, bd. I–II, 2. utg. Forlaget A. Frihagen Oslo 1986.

Arvid Frihagen: Offentlighetsloven. Offentlighet, taushetsplikt og partsinnsyn kommentarer, bd. I–II, 3. utg. Forlaget A. Frihagen Bergen, 1994.

Geir Woxholth: Forvaltningsloven. Kommentarutgave (3. utg.) Oslo 1999.

Oppslagsverk

Roald Hopsnes og Bjørn Henning Østenstad: Oppgavebok i forvaltningsrett I, Bergen 2003, del

Level of course:

1JUSS03 Kontraktsrett

Navn:

Kontraktsrett

Kode:

1JUSS03

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Kontraktsretten i årsstudiet er først og fremst læren om avtaler og om forbrukerkjøpskontrakten.

Kontraktsretten omhandler kontraktens rettsvirkninger, rettshåndhevelse og kontraktens rolle i samfunnslivet.

Det vil bli foretatt en gjennomgang av de sentrale bestemmelsene innen avtalerett og forbrukerkjøpsrett.

Læringsutbytte:

Det kreves grundig kjennskap til ugyldighetsspørsmål, dvs reglene om rettslig handleevne (habilitet), tilblivelsesmangler (falsk, tvang, svik ol), lovstrid og lignende ufravikelighetsregler. Det kreves også grundig kjennskap til lempningsregler, særlig avtaleloven § 36. Det kreves kjennskap til reglene om fullmakt og representasjon, dvs reglene om avtaleslutning ved bruk av mellommenn av ulike slag.

Det kreves også grundig kjennskap til de sentrale kontraktsrettslige problemstillinger som gjennomgås i forbrukerkjøpsretten.

Det kreves dessuten kjennskap til trekk i den internasjonale utvikling i kontraktsretten som kan få betydning for norsk kontraktsrett.

Undervisnings- og læringsmetode:

Forelesninger, obligatorisk gruppearbeid, arbeidskrav, veiledning, etc.

Emneier:**Emne er obligatorisk for:**

Obligatorisk emne på årsstudium i juss.

Emne er valgbart for:

Andre studenter som ønsker å ta dette emnet i kombinasjon med andre emner ved høgskolen, f. eks BØA-studiet.

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Arbeidskrav:

På slutten av emnet gis en oppgave som skal leveres inn for evaluering. Studentene vil ha en uke på seg for å løse oppgaven.

Eksamensform:

Kurset avsluttes med individuell prøving med begrensede hjelpemidler. Prøvingen kan være av praktisk eller teoretisk art, men slik at det alltid skal gis en praktisk oppgave. Prøvingen vil skje innenfor en tidsramme på seks timer. Ved den avsluttende prøven deltar det en eller to sensorer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Generell studiekompetanse/godkjent realkompetanse.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Lengde:

8 - 10 uker

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2006

Antall studenter:

60

Emneansvarlig:

Bente Ohnstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Hovedlitteratur: Jo Hov - Avtaleslutning og ugyldighet (2002):

Kap 1 11 s Innledning
Kap 2 25 s Rettskilder
Kap 3 26 s Det dispositive utsagn
Kap 4 38 s Avtaleslutning
Kap 6 34 s Tolking
Kap 7 20 s Ugyldighet – grunnbegrepene (bortsett fra 7.VI og 7.VII)
Kap 8 16 s Innholdsmangler
Kap 10 11 s Falsk, tvang, svik mv
Kap 11 24 s Avtalelovens § 33 mv
Kap 12 35 s Avtalelovens § 36 mv
Kap 16 36 s Fullmakt

Hovedlitteratur: Roald Martinussen - Forbrukerkjøp (2002):

Kap 1 42s Innføring
Kap 2 28s Gjennomføring av kjøpet
Kap 3 40s Når er det kjøpte mangelfullt ?
Kap 4 36s Hva kan forbrukeren kreve når salgstingen har mangler ?
Kap 5 31s Leveringen blir forsinket eller uteblir helt

Kap 6 11s Kontraktsbrudd fra forbrukerens side

Kap 7 25s Oppgjøret ved kontraktsbrudd

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):

Level of course:

1JUSS04 Velferdsrett

Navn:

Velferdsrett

Kode:

1JUSS04

Studiepoeng:

15

Emnebeskrivelse:

Dette emnet gir en fordypning i utvalgte temaer innen fagområdet velferdsrett, og inneholder både et forvalter-, bruker- og profesjonsperspektiv.

Følgende hovedtemaer tas opp:

- Velferdsstat, rettssikkerhet og kommunalt selvstyre
- Forvaltningsrettslige prinsipper som er styrende for skjønnsutøvelsen
- Personellets plikter og tjenestemottakernes rettigheter
- Forvalterrollen, profesjonsrollen og arbeidstakerrollen
- Integritetsvern, tvangsproblematikk og menneskerettigheter
- Håndhevelse av plikter og rettigheter

Læringsutbytte:

Emnet har som mål skape forståelse for de rettslige rammer ansatte i sosial- og helsetjenesten arbeider innenfor. Studentene vil bli kjent med de rettsreglene som gjelder innenfor sentrale deler av helse- og sosialretten, og lære hvordan disse rettsreglene skal forstås og anvendes.

Undervisnings- og læringsmetode:

Arbeidsformen vil være en kombinasjon av forelesninger, veiledning i grupper og individuelt.

Emneier:**Emne er obligatorisk for:**

Obligatorisk emne på årsstudium i juss

Emne er valgbart for:

Andre studenter som ønsker innsikt i sentrale velferdsrettslige tema.

Arbeidskrav:

På slutten av emnet gis en oppgave som skal leveres inn for evaluering. Studentene vil ha en uke på seg for å løse oppgaven..

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no

Eksamensform:

Emnet avsluttes med individuell prøving med begrensede hjelpemidler. Prøvingen kan være av praktisk eller teoretisk art, men slik at det alltid skal gis en praktisk oppgave. Prøvingen vil skje innenfor en tidsramme på seks timer.

Karaktersystem:

Karakter A-F

Forkunnskaper:

Generell studiekompetanse/godkjent realkompetanse.

Sensorordning:**Semester:**

Vår

Lengde:

8 - 10 uker

Heltid/ deltid:

Heltid

Studieår:

2006

Antall studenter:

60

Emneansvarlig:

Bente Ohnstad

Undervisningsspråk:

Norsk

Obligatorisk pensum:

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse, Velferdsrett I, Gyldendal Norsk Forlag AS 2005, 3. utgave, utvalgte kapitler

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse, Velferdsrett III, Doms og materialsamling Gyldendal Norsk Forlag AS 2002 s. 11 til 232

Ohnstad, Bente: Taushetsplikt, personvern og informasjonssikkerhet i helse- og sosialsektoren, 3. utgave Oslo 2003

Kjellehold, Alice, Verdier og verdikonflikter i sosialtjenesten Kjønstad og Syse, Velferdsrett II, Ad notam Gyldendal 2003, 2. utgave.

Molven, Olav : Helse og jus, 4 utg. Oslo 2002.

Supplerende/anbefalt litteratur (ikke obligatorisk):**Level of course:**

Høgskolen i Lillehammer

Lillehammer University College • hil.no